

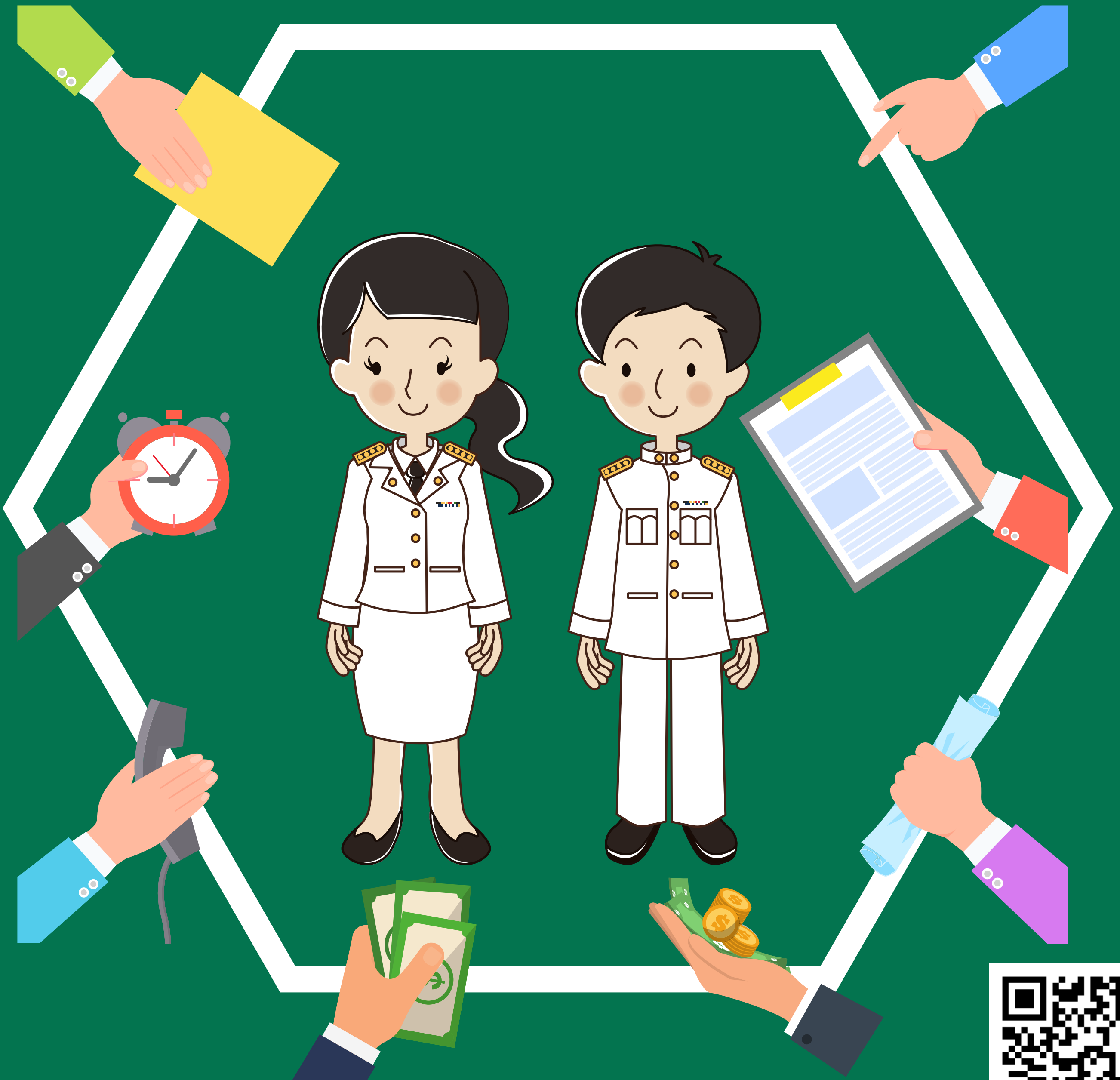
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กรมปลัดทัพ

วิสัยทัศน์ กรมปลัดทัพใสสะอาดต้านทุจริตร้อยเปอร์เซ็นต์

จุดสารงานวินัย

ฉบับที่ ๙

เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คำนำ

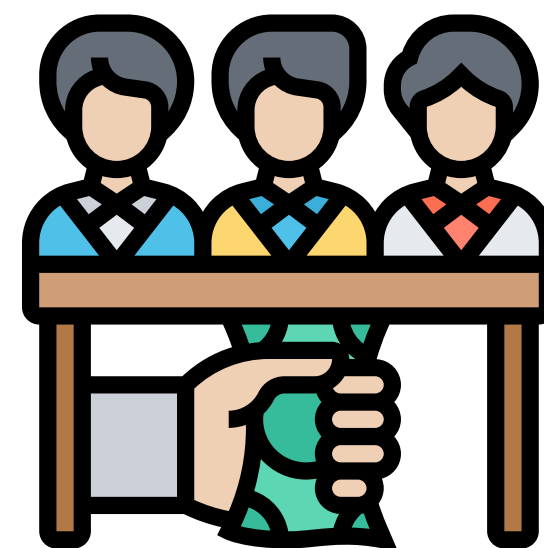
เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการและมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ มติคณะรัฐมนตรี เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) และเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล อันจะทำให้ประชาชนมีความมั่นใจและไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งสอดคล้องกับเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) และเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศเจตนางานสุจริตให้ปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมปลัด ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการเผยแพร่ ปลุกฝัง และส่งเสริม ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และบุคลากรในสังกัดกรมปลัดทุกระดับ ปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล จึงได้จัดทำจุลสารฉบับนี้เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลที่ข้าราชการและบุคลากรกรมปลัดต้องยึดถือและปฏิบัติ และกรณีตัวอย่างการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ศาลปกครองได้มีคำวินิจฉัยซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อป้องกันการทุจริตในระบบราชการ

หมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองครองธรรม นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถนำแนวทางไปใช้ในการดำเนินการและปฏิบัติการได้

องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล ...

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) เป็นองค์การภาครัฐของประเทศไทยที่ได้มีการนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในระบบราชการไทย โดยให้ความหมายของคำว่า **“หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี [GG Framework]”** ประกอบด้วย ๔ หลักการสำคัญ และ ๑๐ หลักการย่อย ดังนี้

- การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ [New Public Management] ประกอบด้วย

๑. **ประสิทธิภาพ [Efficiency]** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งนี้ ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลา ในการปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล่าสมัยและไม่จำเป็น

๒. **ประสิทธิผล [Effectiveness]** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์การ มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวัง ของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยง และมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุง การปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓. **การตอบสนอง [Responsiveness]** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการ ได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

- ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย

๔. ภาวะรับผิดชอบ / สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการ ต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

๕. เปิดเผย / โปร่งใส (Transparency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

๖. หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

๗. ความเสมอภาค (Equity) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมและอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

- ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย

๘. การมีส่วนร่วม / การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation / Consensus Oriented) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนคติ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

๙. การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจ และกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งมีการถ่ายโอนบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

- ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย

๑๐. คุณธรรม / จริยธรรม (Morality / Ethics) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY) ได้แก่

- I - Integrity ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
- A - Activeness ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวกและมีจิตบริการ
- M - Morality มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม
- R - Responsiveness คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง
- E - Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ
- A - Accountability ตรวจสอบได้
- D - Democracy ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย
- Y - Yield มุ่งผลสัมฤทธิ์

หลักธรรมาภิบาลเพื่อป้องกันการทุจริต ทางด้านกฎหมาย ...

ด้านกฎหมาย บริหารราชการแผ่นดินโดยยึดหลักธรรมาภิบาลมีปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และประเทศไทยได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ได้แก่

- ★ **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒**
- ★ **พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖**

นอกจากกฎหมายดังที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นแล้ว ยังได้มีการกำหนดหลักธรรมาภิบาลไว้ในกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้การบริหารงานภาครัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต เช่น

★ **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑** เป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันเป็นองค์ประกอบหนึ่งตามหลักธรรมาภิบาล

★ **พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐** เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ เกิดความคุ้มค่า มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลมีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

★ **พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑** เป็นกฎหมายที่กำหนดให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐต้องดำเนินการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๙๑/๒๕๕๖ เรื่อง การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ

คดีนี้หน่วยงานของรัฐได้ประกาศประกวดราคาซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่งรถยนต์ดับเพลิง โดยเอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคาได้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่เป็นส่วนประกอบแต่ละรายการไว้ ในส่วนของเครื่องสูบน้ำดับเพลิง - ระบบท่อทาง กำหนดว่า ต้องผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบบริหารงานคุณภาพ (ISO 9001 หรือ ISO 9002) และเป็นเครื่องสูบน้ำดับเพลิงที่ได้รับอนุมัติจดทะเบียนผลิตภัณฑ์จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือการทดสอบและรับรองคุณภาพมาแสดงในวันยื่นซองเสนอราคาและนำเครื่องสูบน้ำมาแสดงด้วย และผู้เสนอราคาต้องเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบติดตั้ง หรือได้รับมอบอำนาจการเป็นตัวแทนผู้ผลิตหรือผู้ประกอบติดตั้งรถยนต์ดับเพลิง เครื่องสูบน้ำป็นชนิดน้ำแรงดันสูง โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะจัดทำเอกสารรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะดังกล่าว สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ยังมิได้มีการประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องสูบน้ำดับเพลิง - ระบบท่อทาง และไม่มีผู้ประกอบการรายใดที่ทำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้รับการรับรองระบบบริหารงานคุณภาพ มีเพียงบริษัท พ. จำกัด เท่านั้นที่เป็นผู้ผลิตเครื่องสูบน้ำซึ่งสามารถใช้งานดับเพลิงได้และได้รับอนุมัติจดทะเบียนผลิตภัณฑ์จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมีรายละเอียดผลิตภัณฑ์ตรงตามที่หน่วยงานกำหนด

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า หน่วยงานของรัฐได้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องสูบน้ำดับเพลิงที่ต้องการซื้อ **นอกเหนือไปจากหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด*** โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งอาจมีผลเป็นการ **กีดกัน** ไม่ให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายพัสดुरายอื่นสามารถเข้าแข่งขันในการเสนอราคาได้อย่างเป็นธรรม และเป็นการ **เอื้อประโยชน์** ให้กับผู้ประกอบการที่มีเครื่องสูบน้ำดับเพลิงที่มีคุณลักษณะเฉพาะพัสดุกฎต้องตรงตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา ที่หน่วยงานกำหนด การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะเครื่องสูบน้ำดับเพลิงดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในส่วนของหลักนิติธรรม (Rule of Law) และหลักการเปิดเผย / โปร่งใส (Transparency)

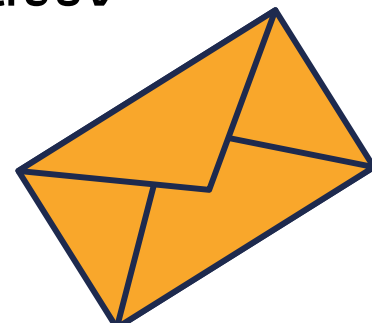
*ข้อ ๑๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๐๖/๒๕๖๐ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาโดยไม่ได้แจ้ง การเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาไว้

คดีนี้หน่วยงานของรัฐได้มีประกาศยกเลิกการสอบราคาจัดซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทวัสดุลูกรังและวัสดุหินคลุก เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนกรณีมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้เสนอราคาทุกรายทราบ และไม่ได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบด้วย ทำให้นำเข้าเชื่อว่ามีภาระข้อพิพาทต่อผู้เสนอราคาบางราย ซึ่งการประกาศยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดในการสอบราคาได้รับความเสียหาย โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายกเทศมนตรีได้มีประกาศเทศบาลเรื่องสอบราคาจัดซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทวัสดุลูกรังและวัสดุหินคลุก มีกำหนดเปิดซองสอบราคาในเวลา ๑๑.๐๐ น. ณ ศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อหรือการจ้าง เมื่อถึงวันและเวลาดังกล่าวสถานที่นั้นมีการใช้งานอยู่ ประธานกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงให้เปลี่ยนไปทำการเปิดซองสอบราคาในห้องทำงานของตนแทน โดยที่**ไม่ได้แจ้ง**การเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาให้แก่ผู้เสนอราคาทุกรายทราบ และไม่ได้ปิดประกาศแจ้งการเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาไว้โดยเปิดเผย

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาดำเนินการเปิดซองสอบราคาโดยไม่ได้เปิดเผยตามสถานที่ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นแม้มีเหตุจำเป็นก็ตาม **เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย*** และมีลักษณะที่ถือว่า**ไม่ได้เป็นการดำเนินการโดยเปิดเผย สามารถตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม** โดยหากคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจะเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาจะต้องมีการแจ้งให้ผู้เสนอราคาตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียทุกรายทราบ และปิดประกาศแจ้งการเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาไว้โดยเปิดเผยก่อนมีการเปิดซองสอบราคา เพื่อเปิดโอกาสให้มีการเข้าร่วมตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการดำเนินการเปิดซองสอบราคา การเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาโดยที่**ไม่ได้แจ้ง**การเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาแก่ผู้เสนอราคาทุกรายทราบ และ**ไม่ได้ปิดประกาศแจ้ง**การเปลี่ยนแปลงสถานที่เปิดซองสอบราคาไว้โดยเปิดเผยจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในส่วนของหลักนิติธรรม (Rule of Law) และหลักการเปิดเผย / โปร่งใส (Transparency) การที่หน่วยงานของรัฐออกประกาศยกเลิกการสอบราคาจัดซื้อวัสดุก่อสร้างที่พิพาทจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

*ข้อ ๓๕(๑) และข้อ ๑๐ ตรี วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวข้างต้นได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการที่จะต้องดำเนินการทุกขั้นตอนอย่างเปิดเผย โปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม อันเป็นการดำเนินการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

หมายเหตุ... ข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาดังกล่าวเป็นการดำเนินการจัดหาพัสดุในช่วงระยะเวลาก่อนวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมาตรา ๘ บัญญัติว่า การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้ (๒) โปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน